

هنر و خط و چرخه و اثر گمان - نینهای

اپیزود:

هر قسمت از یک فیلم یا سریال چند قسمتی است که با درون‌مایه یا مضمونی مشترک به دیگر قسمت‌ها متصل می‌شود؛ هر چند ممکن است هر قسمت داستان متفاوتی داشته باشد.

بک‌گراند: صداها، جسم‌ها و منظره‌هایی هستند که در اعماق تصویر دیده یا شنیده می‌شوند و در واقع حاشیه آن تصویر هستند.

میزانسن: چیدمان عناصر (بازیگر، دکور و ...) جلوی دوربین با حفظ فاصله دلخواه کارگردان است. میزانسن برای هر کارگردان حرفه‌ای و خلاق بسیار مورد توجه است.

لوکیشن: محلی خارج از استودیو است که فیلم‌برداری در آن صورت می‌گیرد. لوکیشن می‌تواند داخلی یا خارجی باشد. یک باغ، یک خانه، یک سالن، یک خیابان و ... همه ابتدا توسط کارگردان ارزیابی و سپس انتخاب می‌شوند.

سیناپس: خلاصه‌ای از یک فیلم‌نامه است که در دو یا چند صفحه نوشته می‌شود. این چند صفحه بدون شرح صحنه و گفت‌وگوها، کلیت قصه و رویداد فیلم را شرح می‌دهند. سیناپس غالباً در اختیار کسانی قرار می‌گیرد که قرار است با یک فیلم همکاری کنند تا با مطالعه آن بتوانند تصمیم اولیه خود را بگیرند.

تیتراژ: حاوی اسم فیلم و عوامل سازنده آن است که در آغاز یا پایان فیلم (یا هر دو) روی پرده سینما می‌آید. تیتراژ یا عنوان‌بندی که در اصطلاح گاهی به اشتباه به آن «آرم» فیلم یا برنامه تلویزیونی می‌گویند، خود می‌تواند دارای ساختار و شکل حساب‌شده و با معنایی باشد و از معرفی عوامل سازنده کار فراتر رود.

مونولوگ: زمانی که بازیگر براساس متن فیلم‌نامه، قطعه‌ای طولانی را یک نفس و بدون وقفه می‌گوید، یا به اصطلاح «تک‌گویی» می‌کند، می‌گویند مونولوگ گفته است.

نورپردازی اکسپرسیونیستی: نوع خاص و جذابی از نوردادن به صحنه است که با «تضاد» (کنتراست) زیاد بین قسمت‌های تاریک و قسمت‌های روشن صحنه همراه است. این تکنیک معمولاً برای خلق سایه‌ها تیره و ترسناک در سکانس‌های کابوسی، وحشت یا فیلم‌های جنایی به کار می‌رود. چون ابتدا در دوره درخشان سینمای اکسپرسیونیستی آلمان به کار رفت، به نام آن سبک خوانده می‌شود.

راش: اولین نسخه قابل نمایش فیلم برداری شده است که هم‌زمان با مراحل تولید کارگردان، فیلم‌بردار، تهیه‌کننده و گاه تدوینگر آن را بازبینی می‌کنند تا اشکالات کار مشخص و در صورت نیاز، فیلم‌برداری دوباره انجام شود.

بوم: میله قابل انعطافی است که میکروفون را سر آن نصب می‌کنند و برای صدا برداری به کار می‌رود. کاربرد آن نزدیک ساختن میکروفون به بازیگران در حال گفت‌وگو یا منابع صدایی متفاوت است.

دالی: ارابه‌ای است با چهار چرخ که فیلم‌بردار روی آن سوار می‌شود و بسته به دکوپاژ از موضوع دور یا نزدیک می‌شود و همراه با موضوع یا در تعقیب موضوع حرکت می‌کند. دالی روی ریل یا چرخ‌های لاستیکی بادی‌اش حرکت می‌کند و صحنه‌های حرکتی به نرمی برداشت می‌شوند.

ژانر (گونه): به گروه فیلم‌هایی گفته می‌شود که دارای مشخصه‌های یکسانی هستند. تاکنون حداقل ۲۰ ژانر و چندین زیرژانر توسط منتقدان سینمایی شمارش شده‌اند که از جمله می‌توان به ژانر کمدی، ژانر وسترن و ژانر علمی - تخیلی اشاره کرد.

نریشن: صدای گوینده است که روی تصویرهای مستند پخش می‌شود و موضوع را شرح می‌دهد.

کلاکت: تخته کوچکی است که مشخصات هر نما را روی آن می‌نویسند و برای مشخص شدن هویت آن نما، چند لحظه‌ای آن را جلوی دوربین فیلم‌برداری می‌گیرند.

امروزه نوع الکترونیکی آن‌ها رواج یافته است. **سه گانه:** گاهی کارگردان تصمیم می‌گیرد، داستان یا پیامی را در سه فیلم بلند به نمایش در آورد، به طوری که قسمت بعدی ادامه یا مکمل قسمت‌های قبلی باشد. در این شرایط کارگردان به جای تولید یک فیلم، یک مجموعه فیلم یا سه‌گانه تولید می‌کند. سه‌گانه‌های «ماتریکس»، «پدرخوانده» و «ارباب حلقه‌ها» از معروف‌ترین سه‌گانه‌های تاریخ سینما هستند.

تعلیق: به ایجاد حس اضطراب و دلهره ناشی از وقایع داستان گفته می‌شود و معمولاً در ادبیات داستانی و نمایشی از آن استفاده می‌کنند. در سینما زمانی تعلیق شکل می‌گیرد که مخاطب وقوع یک رویداد را در ادامه داستان پیش‌بینی می‌کند، اما بازیگران آن را نمی‌دانند.

دکوپاژ: محل قرارگیری دوربین‌ها در صحنه، شیوه نورپردازی، زاویه دوربین فیلم‌برداری و شیوه حرکت آن، تصمیم‌گیری درباره تعداد تصویرهای لازم برای ثبت هر سکانس و افکت‌های صوتی هر سکانس، همگی در دکوپاژ مورد بحث قرار می‌گیرند. دکوپاژ یکی از مهم‌ترین وظایف کارگردان است و کارگردان‌ها پیش از شروع ساخت فیلم، فیلم‌نامه اولیه را به فیلم‌نامه دکوپاژ تبدیل می‌کنند.

اسلو موشن: یکی از تکنیک‌های انیمیشن‌سازی است که در آن جسمی را به آرامی حرکت می‌دهند و به‌طور متوالی از آن عکس می‌گیرند. با نمایش پشت سر هم و سریع این عکس‌ها، تصویر حرکت آن به وجود می‌آید. در این روش غالباً از عروسک‌های خمیری استفاده می‌شود.

پلان (نما): از لحظه روشن شدن دوربین فیلم‌برداری تا لحظه‌ای که کارگردان کات می‌دهد، یک پلان شکل می‌گیرد. پلان گاهی دربرداشتی بسیار بلند انجام می‌گیرد که به آن «پلان سکانس» گفته می‌شود. هر صحنه از یک یا چند پلان تشکیل شده است.